

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου
& Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός, ☎
210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ • ΠΑΛΑΙΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ'

ΟΝΟΜΑ:

Βαθμός

ΗΜ/ΝΙΑ: _

ΤΜΗΜΑ:

%

ΚΕΙΜΕΝΑ

Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenæ obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum. Meruisse vero stipendia in eo bello virtutis fuit; patre imperatore libentissime meruisse pietatis fuit; finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse felicitatis fuit.

.....

Bello Latino T. Manlius consul nobili genere natus exercitui Romanorum praefuit. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio lacessitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.

.....

Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam.

.....

Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar, quae iacere sentis percussa atque prostrata impetu belli ipsius, quod necesse fuit: constituenda iudicia, revocanda fides, comprimendae libidines, propaganda suboles; omnia quae dilapsa iam diffluerunt, severis legibus vincienda sunt.

.....

Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis **ianuae** appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. Praedones postes ianuae tamquam sanctum templum venerati sunt et cupide Scipionis dextram osculati sunt.

A1. Να μεταφράσετε τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

- **Μετάφραση βλ.** Φροντιστηριακό σύγγραμμα Εν δυνάμει.

Μονάδες 20

B1. Να χαρακτηρίσετε ως σωστές (**Σ**) ή λανθασμένες (**Λ**) τις παρακάτω περιόδους.

- α) Η διάκριση με ιστορικά κριτήρια γίνεται με βάση δύο εποχές: τη δημοκρατική εποχή και την αριστοκρατική. **Λ**
- β) Οι Ρωμαίοι εμπνεύστηκαν το είδος της σάτιρας από τους Έλληνες. **Λ**
- γ) Αντικείμενο εμπνεύσεως του Βαλέριου Κατούλλου αποτελεί η κοπέλα με το όνομα Λεσβία. **Σ**
- δ) Βασικό χαρακτηριστικό της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι η στενή συνάφειά της με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία. **Σ**
- ε) Η αρχέγονη λατινική γλώσσα δεν είχε τα χαρακτηριστικά του λαού που τη χρησιμοποιούσε. **Λ**

Μονάδες 5

B2. Να αναφέρετε ονομαστικά τους πέντε βασικούς εκπροσώπους της ποίησης κατά τους Αυγούστειους χρόνους.

1. Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων
2. Κόιντος Οράτιος Φλάκκος
3. Τίβουλλος
4. Προπέρτιος
5. Οβίδιος

Μονάδες 5

B3. Να συνδέσετε ετυμολογικά τις παρακάτω νεοελληνικές λέξεις με λατινικές λέξεις των κειμένων.

πατριαρχικός , ανάδειξη , ουμανισμός , προπαγανδιστικός , αναφορά

- **patris , edixit , homines , propaganda , retullerunt**

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους :

- generi : αιτιατική πληθυντικού : **genera**
- nomini : κλητική ενικού : **nomen**
- virtutis : γενική πληθυντικού : **virtutum /ium**
- hostium : αιτιατική του ίδιου αριθμού : **hostes /is**
- filius : γενική ενικού : **fili/i**
- eius : αφαιρετική πληθυντικού : **eis /iis /is**
- ego : δοτική πληθυντικού : **nobis**
- bene : αφαιρετική ενικού του συγκριτικού του επιθέτου στο αρσενικό : **meliore**
- meam : γενική πληθυντικού στο δεύτερο πρόσωπο της αντωνυμίας : **tuarum**

- ipsius : αιτιατική πληθυντικού : **ipsa**
- fides : αιτιατική ενικού : **fidem**
- Quod : δοτική ενικού στο ίδιο γένος : **cui**
- clara : γενική πληθυντικού στον συγκριτικό : **clariorum**
- voce : δοτική πληθυντικού : **vocibus**
- templum : αιτιατική πληθυντικού : **templa**

Μονάδες 15

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους (Να διατηρήσετε τα γένη του κειμένου στους τύπους που είναι απαραίτητο).

- obicerent : γ πληθυντικό Υποτακτικής Παρατατικού : **obicerent**
- natus : δοτική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος : **nascituris**
- abiret : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα : **abeunti**
- edixit : β ενικό Προστακτικής Ενεστώτα : **edic**
- permotus : γ ενικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας : **permovendus fuisset**
- confisus : β πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου : **confisi sitis**
- gerendi : Απαρέμφατο Μέλλοντος : **gesturum esse**
- administrandi : α πληθυντικό οριστικής Παρατατικού της Ενεργητικής Περιφραστικής Συζυγίας : **administraturi eramus**
- proponebam : δοτική ενικού της μετοχής Ενεστώτα : **proponenti**
- diffluxerunt : γ πληθυντικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή : **diffluxa essent**
- animadverterunt : Απαρέμφατο Παρακειμένου στην άλλη φωνή : **animadversos esse**
- nuntiaverunt : αφαιρετική πληθυντικού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος : **nuntiandis**
- iussit : γ ενικό οριστικής Παρατατικού : **iubebat**
- venerati sunt : γενική του γερουνδίου : **venerandi**
- osculati sunt : α πληθυντικό Υποτακτικής Μέλλοντος : **osculaturi simus**

Μονάδες 15

Δ1.α) **in Asia** : Να αναγνωρίσετε τον παραπάνω εμπρόθετο προσδιορισμό και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει **κίνηση** σε τόπο.

β) Στη συνέχεια να δηλώσετε τη στάση σε τόπο χρησιμοποιώντας τα ονόματα **Italia , Athenae , Carthago , Ephesus , Roma** .

Μονάδες 3

Δ2. **permotus** : Να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- Quod / quia/quoniam permotus erat (αντικειμενική αιτιολόγηση)
- Quod / quia/quoniam permotus esset (υποκειμενική αιτιολόγηση)

- Cum permotus esset (αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)

Μονάδες 3

Δ3. Omnia sunt excitanda tibi : Να δηλώσετε την υποχρέωση με ενεργητική σύνταξη.

- **Tu debes excirare omnia**

Μονάδες 2

Δ4. Colendo et cogitando homines excellentes animum : Να κάνετε τη γερονδιακή έλξη και να δηλώσετε αν είναι υποχρεωτική ή προαιρετική και γιατί.

- **hominibus excellentibus colendis et cogitandis** (προαιρετική γερονδιακή έλξη λόγω απρόθετης αφαιρετικής γερονδίου)

Μονάδες 3

Δ5. abiectis armis : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε επιρρηματική δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- Cum(χρονικός) praedones abiecerant arma
- Cum (ιστορικός) praedones abiecissent arma
- Postquam / ubi / simul / ut abiecerunt arma

Μονάδες 6

Δ6. in certamen : Να μετατρέψετε τη φράση σε δευτερεύουσα τελική πρόταση .

- **ut** (adulescens) **certaret**

Μονάδες 2

Δ7. (incredibile auditu!) : Να αναλύσετε τη φράση σε δευτερεύουσα πρόταση.

- quod est incredibile auditu

Μονάδες 1

Δ8. Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit : Να εντοπίσετε τον β όρο σύγκρισης και στη συνέχεια να τον αποδώσετε με ισοδύναμη μορφή.

- **fortior quam hostis**

Μονάδες 1

Δ9. *Quod ut praedones animadverterunt* : Να αναγνωρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση ως προς το είδος και την εισαγωγή της .

Είδος : Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση

Εισαγωγή : Χρονικός σύνδεσμος *ut* που δηλώνει το προτερόχρονο.

Μονάδες 1

Δ10. paulo post : Να αποδώσετε τη φράση με ισοδύναμο τρόπο.

➤ **post paulum**

Μονάδες 1

Δ11. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις σημειωμένες λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 7

- *ob rem* : εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο ρήμα *obiecerunt*.
- *stipendiorum* : γενική υποκειμενική στο *finem*.
- *hasta* : αφαιρετική του οργάνου στο *transfixit*
- *administrandi* : απρόθετη γενική του γερονδίου ως γενική αντικειμενική στο *cupidus*
- *legibus* : αφαιρετική του μέσου στο *vincienda sunt*
- *ianuae* : Αντικείμενο στο ρήμα *appropinquaverunt*
- *reserari* : Αντικείμενο ρήματος *iussit* , τελικό απαρέμφατο